

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 8

23. února 2014

Cena: 8 Kč

jít po řemesle. Pokusy o umění by tu měly být druhotné, minimální nebo ve volném čase. Měli bychom se spíš učit řemeslo. To je základ. Po základní škole se hned umění

vřít. Já myslím, že úplně ne. Smíření by mělo být v tom, co pro nás Hus přináší. Jeho odkaz. Ten spočívá v tom, že člověk by měl pravdu hledat a hlásat. Sám Hus byl hledající. Jsem katolík, takže si nemyslím, že Mistr Jan Hus pravdu úplně našel, ale inspirativní by měl být, protože ji hledal. A myslím si, že pro naši společnost by mělo být poučné, že pro názory se lidi neoduzují a nevráždí. Měli bychom si vždycky vyslechnout názor a pak teprve posuzovat. A to, i když se nám názor druhých nelíbí. K tomu mě vychovávala i naše škola, protože tady je spousta lidí, kteří mají rozdílné názory. Musíme si ale vážit těch lidí, kteří o něčem přemýšlejí a mají svoji vizi, i když si myslíme, že třeba není správná.

Čím jste se při zadání inspiroval?

Zadání bylo dost obtížné, takže člověk se s tím musel déle vyrovnávat. Musím říct, že mi to dalo dost přemýšlení. Byl jsem trochu nešťastný a zpočátku jsem nevěděl, jak se s tématem vypořádám. Tato problematika je opravdu složitá už jen z důvodu, aby člověk nikoho neourazil a nikoho nezesměšnil. Hus je holt vážná postava dějin. Začal jsem tím, že jsem si přečetl kus Písma a začal jsem z něj čerpat. Vždyť Jan Hus Písmo hlásal, tak tím by se mělo začít. Po malých střípcích jsem došel k inspiraci, kde bych měl čerpat a co hlavního by mělo z Husa vycházet. Jestli byl upálen, kdo ho zabil, jestli se zabil svým myšlením nebo jak to vlastně bylo – to je dneska vedlejší. Spíš by se člověk měl pít po jeho odkazu. A Hus zase odkazuje na Bibli. Takže to je podle mě jeho hlavní poselství a k tomu jsem také směřo-

val. Proto jsem se odpoutal od křížů, knih a kalichů – všech těch známých symbolů, často spíše rozdělujících lidí, kteří se potřebovali vymezit vůči ostatním. Přitom to vlastně není důležité.

Které pasáže z Písma vás konkrétně zaujaly?

To vám neřeknu, protože v Bibli jdu často napřeskačku a občas narazím na větičku, něco, co člověka inspiruje, vede dál a odkáže.

Můžete vaše dílo čtenářům přiblížit?

Jak už jsem říkal, už jsem se odpoutal od známých vnějších tvarů a znaků. Základním tvarem, který jsem pro bránu použil, je gotický oblouk. Vlastně představuje dobu, kdy Hus žil, a také znamená průnik. Chtěl jsem totiž, aby dílo lidi přitahovalo. Aby to nebyl jenom nějaký objekt, část, okrasa města, ale něco, co člověka vtahuje. A dveře, resp. brána, konkrétně otevřená, lidí, když ji vidí, vtahuje. Takže to byla má vize. Má dvě strany – možnosti, jak lidi přitáhnout a přimět k zamyšlení. Člověk nejprve uvidí bránu, na ní nějaký nápis, nějakou myšlenku a pak by se měl pít, kdo vlastně takovou myšlenku řekl. Z druhé strany, když projde a otočí se, měl by přijít na Husovo jméno i s letopočtem. Brána vlastně znamená propojení mezi dvěma světy. Ta brána je otevřená. A brány nerozdělují, ale spojují.

Děkujeme za rozhovor. Snad by mohl být způsob uvažování moudrého mladého kameníka a symbol otevřené brány inspirativní i pro Český zápas a jeho přispěvatele. Aby nerozděloval, ale spojoval a aby si jej duchovní, laičtí členové církve i duchovně hledající nečlenové všimli, mohli „projit“ a se „zájmem se otočit“. **vd**

BRÁNY, KTERÉ NEROZDĚLUJÍ, ALE SPOJUJÍ

V pátém čísle Českého zápasu jsme se věnovali spolupráci naší církve se Střední průmyslovou školou sochařskou a kamenickou v Hořicích. V jejím rámci studenti školy tvoří výtvarná díla s námětem „Mistr Jan Hus“. Autorem portálu s husovskou tematikou je devatenáctiletý student Josef Maxmilián Knap. Přinášíme rozhovor s mladým adeptem úctyhodného kamenosochařského řemesla.

Předpokládám, že při tak důležitém „zadání“ jste nejspíš studentem posledního ročníku.

Ano, jsem studentem posledního ročníku, tedy maturitního. Jestli skutečně posledního, to nevím, ale

budu se snažit, aby byl poslední. Ale je fakt, že nám se tady kolikrát zalíbí...

Jste víc sochař nebo kameník?

Zaměřuji se víc na restaurování. Ale člověk na začátku by měl spíš

dělat nedá a myslím si, že ani na střední škole. A mnozí by ho neměli dělat ani po vysoké.

Po absolvování chcete do praxe nebo spíš na AVU či na jinou vysokou školu?

Rád bych na vysokou školu, to je logickým přáním, ale uvidíme, jak to dopadne. Chtěl bych pokračovat a věnovat se řemeslu, potažmo umění, věnovat se starým věcem. Vracet jim lesk a vracet je do kontextu své doby. Samotná tvorba mě zas až tak neláká. Rád bych se věnoval restaurování, případně nějaké regionální činnosti – práci s lidmi nebo něčemu podobnému. Nevylučuji učení, práci s lidmi, něco, co přináší myšlenky a estetiku lidem.

Můžete specifikovat zadanou tematiku? Jakým způsobem jste se s námětem vyrovnával?

Od školy jsme dostali zadáno téma „Cesta ke smíření s Mistrem Janem Husem“. Upozorňuje to na papežovo jednání a cestu k ekumeně. Nějak by to mělo záležitost uzavřít. Je otázka, jestli téma Hus jde uza-

Duchovní cvičení v Brně

Srdečně zveme na duchovní cvičení pro mladé lidi (nejen) z CČSH, které se uskuteční v Brně – v církevním penzionu Zahrada - o víkend od 28. 2. do 2. 3. 2014. Duchovní cvičení povede brněnský br. biskup Mgr. Juraj Jordán Dovala.

„Existuje hlas srdce a řeč srdce. Když naše ústa mlčí a naše duše se otevře Bohu, je naší modlitbou tento vnitřní hlas. My umlkneme a hovoří naše srdce. Ne pro lidské uši, ale k Bohu. Můžeš mít jistotu: Bůh tě slyší.“

Sv. Augustýn

Duchovní cvičení jsou prostorem, kde poznáváme sami sebe, otevíráme se Božím dotekům, objevujeme horu lásky, která léčí a občerstvuje, nasloucháme hlubinně ticha, koupeme se v moři světla, uchopujeme tajemné závany Kristovy pravdy, objevujeme, že v duši máme chrám a v tom chrámu vstupujeme do dialogu s živým Bohem...

Duchovní cvičení se konají ve spolupráci mládežové organizace VIA FACTI, Brněnské diecéze a naukového odboru ÚÚR CČSH.

Závazné přihlášky (a případné dotazy) přijímáme e-mailem na adrese: kristyna.mlynkova@ccsh.cz (uveďte prosím své jméno a příjmení, adresu, rok narození a tel. číslo). Předběžnou cenu celého víkendu bude činit jen částka za stravu (cca 400,- Kč), díky podpoře Brněnské diecéze.

Jste srdečně zváni!

Mgr. Kristýna Mlýnková

Naukový odbor – referentka duchovní péče

Úřad ústřední rady

Postní duchovní obnova v Železném Rudě

V rámci zahájení postní doby (5.-8. 3. 2014) se uskuteční, již podruhé v naší diecézi, postní duchovní obnova. Začínáme na Popelčíně středem udílením znamení pokání. Během setkání proběhne několikrát křížová cesta, bude zde příležitost k přijetí svátosti smíření a také se můžete těšit na oblíbené filmové exerciční večery.

Cena za pobyt činí 400 Kč. V ceně jsou započítány i materiály k přednáškám, které povede bratr biskup Filip a jejichž hlavním tématem je verš z Lukášova evangelia „Nepřišel jsem volat k pokání spravedlivé, ale hříšníky.“ Přihlášky posílejte na e-mail: biskup@plzenskadiocese-ccsh.cz.

Richard Ferčík, tajemník

Nový pastýř v Třebíči

Vážení přátelé, sestry a bratři v Kristu, dovolujeme si vám oznámit radostnou zprávu, že do Třebiče nastoupil nový duchovní správce a pastýř. Je jím bratr Mgr. Ján Lauko, dosud farář naší obce v Košicích. Vyprošujeme pro jeho službu mnoho Božích darů a požehnutí.

Dále sdělujeme, že se nám po dlouhém čekání a nejistotě podařilo prodat bývalou faru na Bráfově třídě a zároveň zaplatit koupi nové fary proti sboru. Byť se ztrátou, ale přece v naději, že tyto nové prostory budou lépe sloužit duchovnímu životu obce i města. Mnozí jste nás

podpořili finančně půjčkami a sbírkami a za tuto podporu děkujeme. Půjčky budeme postupně vyrovnávat v součinnosti s diecézní radou v Brně, která zapůjčila největší část investice. Děkujeme též za dosaavadní střídavou službu všech duchovních, kteří k nám dojížděli. Děkujeme všem obětavým členům obce za různou pomoc a podporu. Děkujeme za modlitby víry.

Všem vám vyprošujeme radost z víry, Boží ochranu a požehnutí. Za radu starších Církve čs. husitské v Třebíči

František Tichý, administrátor

Je zelená barva horká, nebo studená?

Dříve než budete hledat odpověď na tuto otázku, pojďme se na několik málo okamžiků zamyslet. Lidský rozum se vyznačuje schopností klást otázky a hledat odpovědi. Chytří kladou složité otázky a nabízejí na ně ještě složitější otázky. Tito lidé se zaměřovali do své chytrosti (stala se jejich nástrojem k ovládnutí). Možná jste jako já měli štěstí a potkali jste vedle té dlouhé řady chytrých také lidi moudré. Moudří lidé jsou lidé prostoty. V jejich přítomnosti je klid, vyrovnanost i láska.

„Jak mohl Bůh dopustit smrt či nemoc někoho z našich blízkých? Jak to, že se mohl dívat na všechny ty děti v Osvětimi? Kde byl Bůh, když jsem ho nejvíce potřeboval?“ Další otázky. Jsme jich plní. Otázky. Otázky. Otázky. Často takové otázky dostávám. Často mne samotného napadají. Je tedy zelená barva horká nebo studená? Jak vysvětlíte nevidomému, co je to zelená barva? Jak vysvětlíte nádhery rozkvetlých stromů?

Tomáš Akvinský se dlouhé roky pokoušel o důkaz Boží existence. Později se pokoušel říci, jaký Bůh není. Někteří tvrdí, že poslední roky svého života mlčel. Než vyneseme soudy a zaplavíme našimi odpověďmi a otázkami celý svět, dejme si ruku na ústa. Naše cesta začíná tam, kde přestaneme mluvit (jako si Jób dává na konci svého příběhu před ústa ruku). Tam, kde si uvědomíme, že jsme slepi (proč asi Ježíš tolikrát vrátil zrak slepému). Apoštol Pavel si musel také uvědomit svou slepotu, aby mohl skutečně otevřít oči. Až otevřeme oči, zjistíme, jak moc byly naše otázky i odpovědi nesmyslné.

Představte si, že jednoho dne zaklepe na dveře vašeho domu někdo, koho jste neviděli deset let. Byl to váš největší přítel z dětství, se kterým jste prožili ty nejužasnější chvíle. Vy otevřete dveře a začnete se ho hned vyptávat na to, jak to má s Bohem, jestli nechce jít na přednášku o svaté Trojici nebo si číst v katechismu. To je šilené. Že ano? Ale přesně to děláme. Ale tím náš „šilený“ příběh nekončí. Nabídneme našemu příteli Boží pomoc. Předtím mu však vysvětlíme, že je nutné, abychom ho svázali provazem, dali mu roušek a položili na temné místo. Vždyť tomu se podobají často naše bohoslužby (liturgie ani taláry za to nemohou). Řeknu vám, co lidé potřebují. Potřebují vzít za ruku, potřebují obejmout, potřebují cítit lásku. Protože nejsme schopni lásky, nabízáme jen sumu svých vykonstruovaných odpovědí.

V pravoslavné se nazývají slovem „tajiny“. Tajemství víry nelze proniknout naším rozumováním, ale jedině srdcem. Ctíme Boha našimi rty, ale srdce je vzdáleno. A bez srdce to nejde. Jeden moudrý muž říkal, že my lidé budeme raději kopat studnu 37 metrů hlubokou, než abychom podnikli cestu 37 centimetrů od naší hlavy k našemu srdci. Pravda je zjevena maličkým, a nikoliv velkým (nebudete-li jako děti!). Proto je zapotřebí pokory a ticha. A snad i proto občas musíme padnout na kolena a snad i proto na nich právě nyní jako církev jsme.

Přeji nám všem odvahu povstat bez jistoty slov. Pokoj Kristův ať obejmě naši církev a uzdraví vše, co je nemocné a slabé. Ať Duch svatý pozvedne to, co padlo. Necht' se zjeví Boží sláva na těch nejmenších.

+ Filip Michael Štojál, biskup

Z kazatelského plánu

Sedmá neděle po Zjevení

Já v tvé milosrdenství však doufám, moje srdce jásá nad tvou spásou. Budu zpívat Hospodinu, neboť se mě zastal.
ŽALM13,5-6

První čtení z Písma: Leviticus 19,1-2.17-18

Tužby pro dobu po Zjevení Páně:

1. Abychom Ježíše jako Syna Božího vyznávali a za Pána jej přijímali, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom v naší církvi o duchovní dary pečovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Panovníku, Hospodine, učíš nás, že bez lásky naše skutky nic nejsou. Prosíme tě, vlij do našich srdcí svou lásku – ten největší dar, pravé pouto pokoje a všech ctností! Co bylo mrtvé, poté před tebou ožije. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 3,10-11.16-23

Evangelium: Matouš 5,38-48

Verš k obětování: Žalm 5,3

Verše k požehnání (varianta I): Žalm 9,2-3

Verš k požehnání (varianta II): Matouš 5,48

Modlitba k požehnání:

Panovníku, Hospodine, ze své veliké štědrosti nás naplňuješ vším dobrým. Prosíme tě, obdaruj nás plnou mírou spásy, ať můžeme navěky chválit jméno Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 8, 12, 21, 73, 86, 200, 308

JAN KARAFIÁT III. JAZYK BROUČKŮ

A BYLO JARO.
VŠECHNO, VŠECHNO KVETLO,
ALE PRAVŠECHNO – TRÁVA PO PÁS,
ROSA JAKO GRANÁTY – A TY VČELY,
TOLIK BZUČELY,
A TI CVRČCI TOLIK CVRČELI, A TAM DOLE
U POTOKA SLAVÍK V KŘOVÍ KLOKOTAL.

JAN KARAFIÁT: BROUČKY.
ZAČÁTEK VII. KAPITOLY

Na počátku 80. let 19. století básník Josef Václav Sládek (1845 – 1912) v časopise Lumír, když kriticky porovnával úroveň literatury pro děti domácí se západoevropskou, poznamenal na adresu českých tvůrců: *Samé mentorování, toho dětská mysl nesnese. Mluvte poezii, pravdou a krásou.*

Měl pravdu. Vždyť didakticky zaměřená literatura, která si kladla za cíl jen prvoplánově dítě vychovávat, opomíjela zcela potřebu estetických parametrů, ať kvalitou verše, výběrem tématu, jazykových prostředků aj. Sládek v té době se zřejmě neseťkal s anonymně vydaným pohádkovým příběhem Jana Karafiáta *Broučci* (1876). Jinak by jistě on sám jako literární kritik přinesl pozitivní recenzi. Autor Broučků takto zcela naplnil Sládkovy požadavky. Měl k tomu mimořádné předpoklady. Byl dokonale jazykově vybaven. Díky studiu klasických jazyků – latiny, řečtiny, hebrejštiny – pronikl do tajů grama-

tického systému. Kromě mateřského jazyka hovořil německy a anglicky. Při svých vysokoškolských studiích se zajímal o slovanské jazyky, zejména ruštinu. Nesmíme zapomenout na Bibli kralickou, která mu byla každodenním průvodcem jeho životní pouti. Odborně se věnoval biblické práci s textem, když připravoval k tisku revidované vydání Bible kralické z r. 1613. Považoval kralický překlad za velké obdarování pro náš národ, vysoko oceňoval také jeho estetické kvality. A toto vše záročil

v knize, jež se stala zakladatelským dílem moderní české literatury pro děti. To již nám dokazuje úvodní slovo z jedné z kapitol, která poeticky evokuje nejkrásnější období kalendářního roku – jaro.

Povšimněme si krátce některých jazykových prostředků. Zajímavým faktem je to, že postavy mají svá jména, která autor vytvořil prostě tak, že obecné jméno povyšuje na vlastní.

Brouček, Beruška, Kmotříček, Verunka. Velmi mile a tvořivě působí odvozování vytvořená zdobnělá jména Broučkových potomků: Broučinek, Broučineček... Vlastní jména se objevují v jejich domácí podobě v denutivním tvaru: Janinka, Janoušek, Janínek, Pavlíček...

Jazyk Karafiátova díla působí dodnes velmi svěže. Autor v příběhu propojil mnoho hovorových prvků, jež v té době byly zcela nespisovné (např. děkuju, budu moct – místo děkuji, budu moci, infinitivy uvádí důsledně se zakončením -t, např. začali zpívat – místo preferovaného zakončení na -ti), s dialektismy (např. špendlíč – jehlič) a s biblismy. Když uvádí biblické verše, tyto přesně cituje v kralickém znění. Např.: Potom otevřel tam na stolečku velikánkou knihu a četl z ní, že „*poslouchati lépe jest nežli obětovati.*“ (1 S 15,22) – V kapitola, líčení druhé návštěvy chrámu. Karafiát funkčně používá řadu zdobnělín, které dokreslují mikrosvět nepatrných tvorečků: olšička, křídélko, koflíček. Zdobněliny uvádí také z hlediska nepatrných broučků do makrosvěta lidí: lešeníčko (kazatelna), kotýlek s koutkem (samovar na čaj). V duchu tradice folklorního vypravěčství často opakuje slova i sousloví, což leckdy má zdůrazňující charakter. A bylo jaro, Pokračování na str. 3

Nad Písmem

VĚŘIT KŘESŤANSKY

Ježíš v známém textu z Horského kázání říká, kromě jiného: „*Kdo tě donutí k službě na jednu míli, jdi s ním dvě.*“ Dětem na náboženství vysvětlují tuto starověkou právní praxi, platnou na území římského impéria, následovně: „První míle, to je povinnost, zákon. Nedodržet jeho ustanovení znamená nechat na sebe uvalit trest za jeho porušení. Druhá míle není zákon ani jeho přestoupení, ale svobodný, dobrovolný akt. Každý římský občan měl podle tohoto ustanovení právo vyzvat jakéhokoliv neřimana, aby mu v délce jedné míle nesl jeho náklad. Délku trasy odměřovaly milníky – znamení od sebe vzdálená jednu míli. V její délce jste jako neřimané museli otrocky sloužit tomu, kdo vás k této službě vyzval. Vzepít se a odmítnut znamenalo přestoupit zákon, stát se zločincem.“

Nejnámějším, kdo se tomuto zákonu podle svědectví Bible podrobil, byl muž, který v závěru Ježíšovy pouti nesl jeho kříž na Golgotu – Šimon Kyrénský. Zrovna se vracel z pole, jak čteme v Bibli, když ho římský setník vyzval, aby nesl břevno Ježíšova kříže. Římský voják uplatnil vůči Šimonovi nařízení o službě na jednu míli. Vzpomněl si Šimon na slova, která kdysi říkal ten, jehož kříž právě spočíval na jeho ramenou: „*Kdo tě donutí k službě na jednu míli, jdi s ním dvě?*“ Byl tenkrát mezi těmi, kteří naslouchali Ježíšovým slovům? V tom krátkém výseku z Horského kázání se zrcadlí celý Ježíšův pašijový příběh. Jedná se o takové „malé pašije“. Dříve než evangelista začne Ježíšovu cestu kříže popisovat, Ježíš svým posluchačům sděluje to, co potom vlastním životem naplní. V Hor-

ském kázání služba na jednu míli – v pašijích Šimon Kyrénský. V Horském kázání Ježíšova citace Mojžíšova zákona: Oko za oko, zub za zub. „*Já však vám pravím, abyste se zlým nejednali jako on s vámi; ale kdo tě uhodí do pravé tváře, nastav mu i druhou*“ – v pašijích vojáci, kteří bijí Ježíše do tváře. V Horském kázání „*Kdo by se s tebou chtěl soudit o košili, nech i svůj plášť,*“ v pašijích vojáci, kteří o jeho šat metají los a Spasitel umírající nahý na dřevě kříže. „*Kdo tě prosí, tomu dej, miluj své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují*“; co slovo, to konkrétní skutek, dokonáný na křížové cestě. Ježíš se modlí za ty, kteří ho přibíli na kříž, prosí za ty, kteří se mu posmívají. Často je nám kazatelům vytýkáno, že jsou naše kázání „málo ze života“, že ve svých duchovních úvahách málo zařazujeme barvitě a pestré příklady, kterými bychom svá svědectví víry ilustrovali.

Kazatel Ježíš jde ještě jinou cestou nežli tou, kterou použil ve svých řečech v podobenstvích. Ve své *via crucis* sám sebou nechává ilustrovat to, co předtím sdělil ve slovech posluchačům na hoře. Jeho život samotný se stává příměrem, podobenstvím, ilustrací. Nese kříž a káže, klesá pod jeho tíhou a káže, umírá a káže – vše beze slov, neboť co bylo potřeba říci, už dávno řekl. Samotný život se stává kázáním, aby na příkladu sebe samotného dosvědčil, co to znamená věřit

v Boží řešení a východiska. „*Donutí-li tě někdo k službě na jednu míli, jdi s ním dvě,*“ říká Ježíš a s Šimonem z Kyrény hlásají pak společně toto evangelium o cestě za člověkem. Dokud si totiž bude každá ze stran hájit jen „to své“, nikdy se skutečně nepotkají. Ten, který prikazuje, tak činí na základě práva, které mu bylo uděleno. Ten, který jednu míli slouží, podle toho samého práva sleduje, kdy se přiblíží další milník, který mu dovolí těžké břemeno složit. Nemohou se ani jeden z nich potkat jako svobodné bytosti. Jestliže však i poté, co oba minuli další milník, ten, který náklad nesl, nese jej dál, otevírá se nový prostor, role se obrací. Ten, který byl první míli otrokem podle zákona, je najednou svobodný a ten, který byl dřív svobodný, je náhle ve své svobodě zaujatý tím, kterého považoval za otroka a který ani nemohl být jeho partnerem pro dialog. A přesně takové má být naše křesťanství – ne zákonické lpění na tom, co je „naše“. Opatrně posouvání se od jednoho milníku ke druhému, při kterém každý budeme sledovat jen to, co je nám a druhým uloženo. Ježíš je kazatelem druhých milí. Věřit „křesťansky“ znamená vidět, že skutečná svoboda se otevírá až tam, kde všechny dosavadní milníky berou za své a my se otevřeme nekonečnému proudu Boží milosti.

David Frýdl

Pane Ježíši Kriste, nauč nás chodit do druhých mil. Dej, ať svým jednáním, svými postoji, probouzíme v lidech živý zájem o to, z čeho naše konání pramení: že tím zdrojem a pramenem našeho života jsi ty! Amen.

JAN KARAFIÁT III. JAZYK BROUČKŮ

Pokračování ze str. 2

a byla zima, zlá zima. Všechno, všechno kvetlo, svítal a svítal a snad všem to nejznámější: a spali a spali a dobře se jim spalo. Věty jsou přechásto uvozovány částicemi jako např.: ó, inu, však... Frekventovaným slovním druhem v textu Boučků v duchu lidové mluvy jsou zájmena ukazovací – ten, ta, to, takový či osobní on, ona, ono... Za raritu Karafiátova vyjadřování můžeme považovat časté užívání předpony pra-, jež zesiluje obsah sdělovaného: všechno kvetlo, ale pravě všechno, bylo tichounko, ale pratically aj. Autor dokonce při líčení všedních činností využívá poetická slova. Největší devízou díla však je mistrné užití dialogu, který je velmi živý, působivý, často je postaven na sledu

otázek a odpovědí. Např. „*Pojď sem, Beruško, já ti něco povím!*“ – A Beruška šla a Brouček jí šeptal nahlas do ucha: „*Poslouchej, kdopak je to ta Janinka?*“ – „*I to je Janinka!*“ „*Čípak je?*“ – „*I ona není ničí, ona je sama svá.*“ – „*A copak nemá žádného broučka a tatínka?*“ – „*Ne, ona je sama.*“ – *A kdepak zůstává?*“ „*Pane, tam u lesa ve vřesu. Takovou má krásnou chaloupku v mechu.*“ (Kap. II) Užití jazykové prostředky v Karafiátově díle jsou pestré, nepatetické a srozumitelné i současnému recipientovi. Poetický jazyk rozvíjí představivost, kultivuje jazykový cit, přispívá i dnes k rozšiřování slovní zásoby dětských čtenářů. A to právě tím, že Jan Karafiát opravdu dokázal promluvit – řečeno se Sládkem – poezii, pravdou a krásou. **Z. Kovalčík**

Husův Areopág II.

Na Hromnice, 2. února 1413, dokončil M. Jan Hus *Knížky o svatokupectví*. Týž den bylo svoláno shromáždění duchovenstva a univerzity, takže Hus téměř jistě předtím dočasně opustil Prahu. Jednání duchovenstva nakonec začalo 6. února na arcibiskupově dvoře na Malé Straně. Profesori teologie, kteří stáli za arcibiskupem Zbyňkem Zajícem z Hasenburka, usilovali o to, aby se Hus a jeho stoupenci zřekli 45 článků Wyclifových a šesti dalších vyhlášených na Staroměstské radnici. Mezi žalobníky na Husa byli i jeho bývalí přátelé: Stanislav ze Znojma či Štěpán z Pálče. Střetnutí o tzv. Wyclifovy články prošlo definitivně osudy jednoho muže církvi prohlášeného za heretika s mužem, který se měl heretikem z rozhodnutí Církve svatě stát.

Kdo stál v pozadí sporu? John Wyclif! Anglický myslitel na Oxfordské univerzitě, teolog tzv. radikálního realismu; muž, který kladl zásadní důraz na Písmo svaté oproti dobové protežované tradici.

Vedle Wyclifa? Jan Hus! Podle svých slov v mládí chudý chlapec, který zpíval vigilie, aby si vydělal na živobytí, z chleba si udělal lžici, aby ji snědl i s hrachem, který jí nabíral. Jan Hus, jemuž na hranici skončily sny, které jej provázely v mládí: být knězem, který se má dobře; i Mistr Jan snil o tom, že je držitelem prebend a pozemských statků; i on toužil navštěvovat bohaté rauty a stát se „panem knězem“. Sám k tomu říká: „*Mezi těmi pohříchu hus jest v ctnostech od Satana oškubaná, neb se na těch hodech krmila a plod práce chudých žrala.*“

Teologové, kteří podporovali arcibiskupa Zbyňka Zajíce z Hasenburka, trvali na tom, aby byly zakázány posměšné pouliční písně, které obyčejní lidé skládali a zpívali. Tito „elitní“ teologové usilovali o zákaz Husových kázání. Za podpory olomouckého biskupa Jana Železného, Husova tvrdého odpůrce, byl navržen „cenzor“ univerzity, který by monitoroval bludy mistrů a studentů. Církevní tresty (např. interdikt) měly být nad Husem i nadále drženy. Lidu měly být odeprény česky psané knihy, které v nich plodí bludy. Stále stejný ďábelský scénář pokušitelů (Pokušitele), který zakazuje,

omezuje, cenzuruje, ořezává, zatajuje, lže, fabuluje, manipuluje...

Za Husem však stojí věřící z lidu, řemeslníci, prosté ženy i ženy významných mužů (např. Žofie, manželka Václava IV.), studenti, měšťané, Češi, ano i Němci. V dubnu r. 1413 se obě delegace sešly k předem neúspěšnému „smířicímu jednání“. Stoupenci arcibiskupa, kteří jednání zhatili, opustili ze strachu před králem Václavem IV. Prahu. Král totiž usiloval o smíření mezi rozhádanými mistry. Prebendy a statky „papeženců“ dal král zabavit. Jména těchto odpůrců Husových známe: Štěpán z Pálče, Jan Eliášův, Stanislav ze Znojma, Petr ze Znojma. Na straně Husově stál bývalý arcibiskup Albík, probošt kapituly Všechných svatých Zdeněk z Labouně, vyšehradský děkan Jakub a rektor Karlovy univerzity Křišťan z Prachatic, Husův přítel. 6. ledna 1413 koncil konaný v Římě zavrhl učení Johna Wyclifa jako notoricky bludné. 10. února téhož roku byly zabavené spisy Johna Wyclifa okázale spáleny před chrámem sv. Petra v Římě. Praha má v té době za sebou Kutnohorský dekret (1409), kterým byla odejmuta síla „cizích národů“ a řízení Karlovy univerzity se dostalo do rukou „českého národa“. Hus má za sebou zkušenost střetnutí s arcibiskupem, které vrcholil spálením zabavených Wyclifových spisů v Praze (1410). Mistr Jan se navíc ocitá v klatbě (1410, 1411). Minulostí je „odpuštěná aféra“ (1412), která přivedla Mistra Jana Husa do konfliktu nejen s preláty církve, ale i s králem Václavem IV., který z politických důvodů prodej odpuštěk podporoval. V roce 1412 se Jan Hus odvolal k nejvyššímu a jedinému spravedlivému soudci, Pánu Ježíši Kristu. V našem roce 1413 Hus odpoví písemně na ostré útoky Štěpána z Pálče (Štěpánův spis Antihus) i Stanislava ze Znojma (Stanislavův spis Alma et venerabilis). Past na betlémského kazatele je však nastražena. Příští rok (na podzim r. 1414) bude zahájeno shromáždění všeho křesťanstva, na které se Hus dobrovolně dostaví v liché naději, že se obhájí během veřejných zasedání. Jeho naděje měly být brzo zmařeny. Čeká jej „kárny výbor“ nad jiné nemilosrdný – kostnický koncil!

Martin Chadima

NAŠE RECENZE

Martin CHADIMA.

Fenomén eucharistie. Od Starého zákona po současnost. Praha: Ritas, 2013, 219 s.

Nová kniha Martina Chadimy vydaná jako první svazek nové edice *Knihovna reformního klubu Církve československé husitské* je věnována pramenům, vývoji i současnému chápání významu eucharistické bohoslužby. Po všeobecném úvodu naznačujícím složitost situace střetu kultur, v níž se vynořilo rané křesťanství, následuje kapitola věnovaná počátkům eucharistie ve starověku. Vznik eucharistie je zde nejprve stavěn do úzké souvislosti s pesachovou hostinou, následuje analýza biblických výpovědí o slavení „Poslední večeře“, včetně hypotetických souvislostí např. s modlitbou „Otče náš“, a rozbor vývoje eucharistické hostiny u apoštolských a církevních otců, apologetů, raných křesťanských filozofů a různých heterodoxních směrů. Oddíl nazvaný *Od raného středověku k sv. Tomáši Akvinskému* je širěji zaměřen, než vyplývá z názvu, neboť se na jedné straně vrací k pojetí eucharistie a svátosti až k Hyppolitovi, Tertullianovi, Ambrožovi a Augustinovi, na straně druhé jsou za pasáže o Tomáši Akvinském a přijí-

tí jeho výkladu transsubstanciace na IV. lateránském koncilu vloženy pasáže o vývoji eucharistie a liturgické teologie v pravoslavi a v české reformaci. Čtenáři této kapitoly jistě zaujme hypotéza, podle níž mají přítomnosti v eucharistii táhnoucí se od 9. století až po současnost svůj původ v kontroverzi mnichů Radberta a Ratramna, nebo teze o variabilitě interpretací významu eucharistie v době Husově. Následující oddíl věnovaný reformaci a vymezení katolické církve vůči reformaci na Tridentním koncilu ilustruje, jak významnou roli hrála otázka Kristovy přítomnosti ve večeři Páně ve sporech mezi katolíky a protestanty i v procesu dalšího štěpení reformačních církví.

Členy církve jistě zaujmou pasáže věnované vývoji svátostné a liturgické teologie v katolickém modernismu a v ČČSH. Závěrečné části knihy tvoří několik sond do diskuse o Kristově přítomnosti ve večeři Páně od druhé poloviny 20. století až po současnost. Některé části knihy by se jistě daly vylepšit, jde přeci jen o text psaný i pro laiky, proto by měly být cizojazyčné pasáže překládány vždy do českého jazyka, jmenovitě rejstřík by měl být doplněn

o stránkování a vzhledem k řadě exkurzů by se jistě vyplatilo podrobnější členění kapitol. S některými uvedenými hypotézami by se jistě dalo polemizovat, například se znárodním souvislostí mezi všeobecným kněžstvím a eucharistií u Jindřicha Mánka, s některými výroky o Druhém vatikánském koncilu, ale i s nadějí, s níž autor vzhlíží k budoucnosti možného překonání sporů o pojetí večeře Páně. Kladu si otázku, zdali se v dnešní společnosti, která nepřeje universalistickým koncepcím a která upřednostňuje pluralitu interpretací, nachází vůbec dostatek přesvědčení pro hledání opravdové jednoty. To ale nic nemění na tom, že kniha *Fenomén eucharistie* je důležitým podnětem k diskusi o závažném tématu, které tvoří nejen jednu z klíčových otázek jednoty mezi církvemi, nýbrž i vnitřní jednoty naší církve. Domnívám se, že Církev československá husitská bude díky své zvláštní historii vždy vrhána někam na pomezí katolické a reformační teologie, a proto hledání společné řeči mezi církvemi svým způsobem splývá s hledáním její vlastní identity. Kniha Martina Chadimy je nejen v tomto ohledu vhodným a vítaným příspěvkem.

Jiří Vogel

Husova píseň Jezu Kriste, štědrý kněže

Jedna z několika duchovních písní, které jsou připisovány Mistru Janu Husovi, je píseň *Jezu Kriste, štědrý kněže*. Náleží ke starším českým písním a pochází z 1. poloviny 14. století. Byla povolena pro zpěv v lidovém jazyku a nevztahoval se na ni zákaz synody z roku 1408. Původní melodie pocházela zřejmě z německé svatodušní písně, která se ale již v husitských kancionálech nevyskytuje. Český nářev svědčí o vytříbenosti českého hudebního vkusu. Jejím vlastním textovým jádrem jsou první tři sloky jako modlitba ke Kristu trpícímu a obětovanému. Připomínky hojně Ježíšovy štědrosti v udělení milosti, jeho muka, vykupitelská oběť a prosby o smilování a odpuštění umožňují dvojí výklad. Buď byla tato píseň původně modlitbou a meditací před obrazem ukřižovaného Ježíše Krista, nebo rozjímáním před svátostí oltářní. Tento druhý výklad je původnějšímu obsahu i charakteru písně bližší. Jako píseň o oltářní svátosti ji pojímal také M. J. Hus. Text upravil zřejmě v letech 1409-1412 tak, že ponechal dvě sloky a složil další sloky vyjadřující úctu k Ježíši Kristu ve svátosti oltářní.

Píseň, která měla celkem jedenadvacet slok, souvisí s tehdy rozšířeným středověkým kultem Božího těla. V závěru slok nahradil Hus řecké „*Kyrie eleison*“ českým „*z té milosti*“. Uvedme čtvrtou a pátou sloku písně, které dokládají středověkou svátostnou zbožnost blízkou i Husově víře a myšlení: *Ó dobroto tvá k nám božská, // ó milosti tvá předivná, dáváš nám chléb z tvého těla // z tvé milosti. Dals krev z srdce vytočiti // dáváš v užitku ji pít, chtě ny tudy obživiti // z tvé milosti.*

Současníci nazývali tuto píseň Husovou písní, jak je to označeno v Jistebnickém kancionále: „*Tato píseňka jest složena ke cti a chvále boží od mistra Jana svatě paměti mistra Husi i ke cti všie řeše nebeské*“. Píseň zařazovaná do kancionálů církve podobojí byla nesena eucharistickou úctou a měla vztah ke svátku Božího těla, utrakvisty zachovávaného a slaveného. Husovi připisovaný text má sloky související i s mariánskou úctou, anděly a kuletem svatých, jak je tomu již ve starší předloze této české duchovní písně. V textu písně je zdůrazněno tělo Kristovo, tak také jeho krev, jak to

odpovídalo programu české reformace důrazem na přijímání z kalicha, které bylo znovu zavedeno v době Husova života. V Jednotě bratrské bylo změněno Husovo i utrakvistické zaměření písně ke slavnosti Božího těla a byla zařazena ve zpěvnících mezi písně „o umučení Kristově a jeho spasitelné oběti“. O rozšíření a oblibě písně napříc konfesemi svědčí její zařazení ve zpěvnících evangelických, Jednoty bratrské, metodistických i baptistických, kde však byly vynechány sloky s eucharistickými motivy. Také byla včleněna do Kancionálu katolického, kde naopak je sloka mariánská a závěrečné zvolání *Kyrie eleison* ponecháno v řeckém jazyce. Píseň byla ve Farského zpěvníku z r. 1922 přiřazena mezi písně s názvem oddílu „*Usjednocení s Bohem u večeře Páně*“. V současném Zpěvníku naší církve je zařazena pod číslem 20 a zpívá se nejen na svátek Mistra Jana Husa 6. července, ale i při dalších příležitostech, zvláště během přijímání večeře Páně. I když některé sloky z Husovi připisované verze byly vynechány, zachovává si píseň svůj původní eucharistický charakter a zaměření. **Tomáš Butta**

Husovské trienium

Po uzavření dohody o spolupráci při 600. výročí M. J. Husa mezi Církví československou husitskou a Českobratrskou církví evangelickou (3. 12. 2013) a po prvním setkání komisí obou církví (13. 1. 2014) vytvořila malá pracovní skupina 1. návrh na program 6. 7. 2015 na Staroměstském náměstí v Praze a v přilehlých kostelích. Předsedkyně Komise ČČSH pro 600. výročí M. J. Husa Dr. Tonzarová představila návrh společně s tajemníkem synodní rady ČCE Dr. Kocandou při jednání komise ČCE (10. 2. 2014), z níž vzešel návrh synodního seniora ČCE J. Rumla, aby program začínal již oficiálním zahájením v předvečer svátku, tj. 5. 7. 2015. Těšit se můžete na hudební vystoupení všech žánrů, divadelní představení a další, do nichž budou zakomponovány reflexe, pozdravy a projevy k Husovu výročí. V okolních kostelích pak bude další program, včetně programu pro děti a rodiče s dětmi. V Betlémské kapli proběhne tradiční bohoslužba. Plánuje se též průvod po centru Prahy... O programu budete včas informováni na stránkách www.hus2015.cz. Návrh projedná nyní Komise ČČSH a poté ho dostanou ke schválení Synodní rada ČCE a Ústřední rada ČČSH. Následně bude vyjednána podpora Magistrátu hl. m. Praha a městské části Praha 1, které přislíbily při realizaci programu 6. 7. 2015 svou podporu.

ZPRÁVY

Malá vzpomínka

Dne 23. ledna by měl 94. narozeniny bratr farář Vladimír Valíček. 14. února však před rokem zemřel.

Bratr Valíček pocházel z Tábora, kde začal už v mládeži pracovat na svém duchovním růstu. Sloužil v náboženských obcích v Českých Budějovicích v Rožnově a 22 let na Palackého náměstí. Naposledy byl aktivním knězem v Husinci a Prachaticích. Všude po sobě zanechal stopu člověka pokorného, pracovitého, čestného, ale hlavně hluboce věřícího, spoléhajícího na sílu a pomoc Pána Ježíše Krista.

Prosím, děkujte na modlitbách v tento čas spolu s námi za jeho lásku k Bohu, k církvi i lidem, s nimiž přišel do styku. Mnohé obohatil svými znalostmi Pisma, našich dějin a zvláště pak studiem odkazu M. J. Husa. **EC - Tábor**

Smutná zpráva

Ve věku 89 let zemřela dne 10. února sestra Vlasta Krzanowská, farářka Církve československé husitské v. v. Rozloučení se zesnulou se ve víře v zaslíbení Pána Ježíše Krista konalo v pondělí 17. února v Husově sboru v Ostravě-Mariánských Horách. **red**

Setkání k TGM

Při příležitosti letošního 164. výročí narození Tomáše Garrigua Maryska proběhne v pondělí 3. března od 16 h v budově Senátu PČR slavnostní setkání, pořádané CČSH a Senátem.

V programu vystoupí s pozdravy, projevy a reflexemi patriarchy CČSH ThDr. Tomáš Butta, Th.D., 1. místopředsedkyně Senátu PČR PaedDr. Alena Gajdušková, pražský biskup CČSH Doc. ThDr.

David Tonzar, Th.D., a další. Na programu jsou rovněž přednášky prof. ThDr. Hanse Schwarze, Dr.h.c. mult. „Češi a Němci na příkladu Lutherova poměru k Husovi“ a prof. PhDr. Jaroslava Kučery, CSc., „Nelehké budování státu. Češi a Němci v první Československé republice“. Následovat má vystoupení Komorního pěveckého sboru KVINTUS s uměleckým vedoucím Jiřím Doubkem za klavírního doprovodu Ireny Špílerové a vystoupení pěveckého souboru Kolorit s uměleckým vedoucím Petrem Kafkou. Závěr shromáždění bude patřit diskusi. Projekt je uskutečněn za laskavé podpory Parlamentu a Ministerstva kultury. **red**

Zpovědník vrahů

Církve československá husitská v Červeném Kostelci vás zve na přednášku „Zpovědník vrahů“. Přednáška proběhne ve čtvrtek 27. února v 17 hodin v místnosti v 1. patře Žižkova sboru v ulici Manželů Burdychových. Setkáte se s vězeňským kaplanem Mgr. Alešem Jaluškou, duchovním Církve československé husitské, který více než 20 let působil ve Věznici Valdice, kde se setkával s těžko uvěřitelnými a dramatickými životními příběhy. Může i v takovém prostředí fungovat milost? **Oldřich Nermut'**

Klub mladých CČSH

Zveme na druhé setkání mladých diskutujících. Diskusní klub mladých CČSH se opět sejde ve čtvrtek 27. 2. od 18.30 h v kostele sv. Mikuláše, tentokrát na téma (Ne)smysl ekologie? Budeme diskutovat nad

aktuálním tématem Eco-Justice, které v současné době celosvětově rezonuje napříč křesťanskými společnostmi. Diskuse se zúčastní hosté ThDr. Jiří Silný, ředitel *Ekumenické akademie* v Praze a Mgr. Benjamin Mlýnek, předseda mládežnické organizace *Ecumenical Youth Council in Europe*. Děkujeme všem, kteří se zúčastnili lednového setkání klubu. Diskuse na téma Role sociálních sítí v našem světě byla zajímavá a podnětná. Jedním z jejich nejdůležitějších výstupů byla výzva směrem k vnitřku naší církve po větším otevření se dnešní společnosti a přiblížení lidem moderní doby.

Jedněmi z kanálů, které by CČSH měla k tomuto účelu aktivněji a více profesionálně využívat, by měly být právě sociální sítě. V tomto ohledu bohužel stále zaostáváme. Dříve moderní církve jakoby se proti svému předsevzetí náhle obávala být současná. **Nelli Čišková**

Malý princ v Litomyšli

V říjnu minulého roku byl našim hostem herec Vítězslav Marčík starší s originálně pojatým Komenského Labyrintem světa. Také Exupéryho Malý princ patří mezi díla, která stále inspirují a vybízí i k novým dramatickým zpracováním. To zatím asi poslední pochází z dílny Vítězslava Marčíka mladšího. Jedná se o divadlo jednoho herce, který s pomocí loutek a hudby vypráví o svém setkání s Malým princem. Srdečně vás na toto představení zveme do Husova sboru v Litomyšli na Touloucově náměstí v úterý 25. února v 17 hodin. **NO v Litomyšli**

Šestitýdenní setkávání

Světová organizace pro křesťanskou meditaci Vás srdečně zve na cyklus setkávání – kurz *Úvod do křesťanské meditace*, který se bude konat v kostele sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí každé úterý až do 18. března od 18.30 hodin. Témata jednotlivých setkání:

25. 2. Kořeny tradice
 4. 3. Kolo modlitby
 11. 3. Opuštění sebe sama
 18. 3. Meditace jako životní cesta
- Kurz vede učitel WCCM a kněz naší církve Vladimír Volráb. **red**

O svátku Purim

Bliží se židovský svátek Purim a my si vás dovoluujeme pozvat do pražského Židovského muzea (Maiselova ulice 15) na přednášku s názvem *Purim navěky* - ve středu 26. února v 18 hodin. Podle tvrzení rabínských učenců svátek přežije i v budoucím světě, kdy zanikne prvořadí smysl svátků připomínajících východ z egyptského zajetí. Co činí tento svátek tak důležitým, že jeho události získaly v očích rabínských učenců natolik významné místo?

Úvahám nad mimořádnou nadčasovostí svátku Purim bude věnována přednáška pražského a vrchního zemského rabína Karola Sidona.

redakce

EKUMENA

INTRONIZACE PRAVOSLAVNÉHO METROPOLITY RASTISLAVA

Pravoslavnou církev v českých zemích a na Slovensku vede po intronizaci v neděli 9. února v Prešově vladyka Rastislav. Intronizace proběhla v prešovském Katedrálím chrámě svatého knížete Alexandra Něvského. Arcibiskup prešovský a celého Slovenska Rastislav byl za nejvyššího představitele zvolen v půli ledna na mimořádném sněmu. Jeho předchůdce Kryštof chce zbytek života dožít v klášteře, jež mu církev určí. Metropolita Kryštof rezignoval na jaře loňského roku. Při svém odchodu požádal věřící a duchovní o zachování jednoty v církvi, úcty a lásky a o to, aby se všichni semkli okolo svých arcipastýřů.

V sobotu 1. února byl v katedrálím chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Praze intronizován nový pražský arcibiskup, vladyka Jáchym. Vladyka Jáchym byl na arcibiskupský stolec jmenován usnesením posvátného synodu církve a jeho jmenování bylo schváleno ještě též den sněmem Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku. **Podle www.pravoslavnacirkev.cz a www.rusin.sk**

„HRDINA“ STALIN V CÍRKEVNÍM KALENDÁŘI

V Rusku, avšak i mimo ně, vzbudil kalendář moskevského nakladatelství kláštera sv. Trojice nevoli. Zástupci Pravoslavné církve zde líčí brutálního sovětského diktátora, který dal miliony lidí, mezi nimi i tisíce kněží, zatknout, mučit, deportovat a zavraždit, jako hrdinu. Navzdory masivní veřejné kritice je tato slátanina bestsellerem, který se hodně kupuje. Mnoho Rusů ctí Stalina ještě dnes, protože odrazil německé útočníky a stal se vítězem druhé světové války. Nakladatelství označuje tuto knihu na svých internetových stránkách jako „perfektní dárek pro veterány a zájemce o dějiny“. Historik Michail Babbin je zděšen z toho, že ruská pravoslavná církev, která sama těžce trpěla pronásledováním a terorem, připojila Stalina „do blízkosti svatých“. Kvůli různým jiným pochybením byl vedoucí nakladatelství sesazen, jak sdělil arcidiákon moskevské Duchovní akademie. To však zřejmě nezabránilo tomu, aby kalendář přesto vyšel. Je ostatně nakladatelstvím dále nabízen. Pro pravoslavnou církev, jejíž vedení je kvůli poddanosti vládě kritizováno liberálním a intelektuálním obyvatelstvem, je tento případ oslavování Stalina velmi trapný, zvláště když moskevský patriarcha Kyril I. ve svém poselství k pravoslavným vánočním svátkům 7. ledna vyzval k modlitební vzpomínce na oběti nedávných teroristických útoků. **Z „Christ in der Gegenwart“ přel. Z. S.**

Wroclawska radnice okolo r. 1900 (foto: Wikipedia)

SETKÁNÍ KŘESŤANŮ ZE STŘEDNÍ EVROPY VE WROCLAWI

Zveme vás na velkou událost střední Evropy, která se bude konat 4. – 6. července v polské Wroclawi. Přestože je připravována na dobu, kdy mnozí věřící žijí událostmi spojenými s osobností M. J. Husa, velice bychom uvítali, pokud by se do Wroclawi vypravila skupina věřících i z naší církve. Je to již deváté Setkání křesťanů a je očekáváno kolem 4000 návštěvníků z Polska, Německa, Česka, Slovenska, Maďarska, Rakouska a mnoha dalších zemí. Zváni jsou všichni, bez ohledu na jazyk, národnost či konfesi. Heslo letošního ročníku zní „Svobodni v Kristu“. Cílem setkání je mj. poděkovat za 25 let svobody ve střední a východní Evropě, promýšlet hodnoty, které přinesla společenská situace po r. 1989, uvažovat o výzvách, společně slavit a posilovat se ve víře. Všichni účastníci se musí přihlásit elektronicky. Formuláře k přihlášení najdete na webu: www.wroclaw2014.net. Poslední termín přihlášení je 31. března 2014. Kompletní informace k přihlášení naleznete také na: www.e-cirkev.cz. Tímto také děkujeme Českobratrské církvi evangelické, že se za všechny české církve ujala koordinace přihlášek. Účastnický poplatek – dotovaná cena (v ceně je ubytování, strava od pátku večer do neděle ráno a jízdenka na celý víkend po Wroclawi): dospělí 960 Kč (50 eur), studenti, nezaměstnaní 415 Kč, děti do 12 let zdarma. Ubytování: Pokud si při přihlášení objednáte ubytování, počítejte s noclehem na VŠ kolejích, které jsou nedaleko Haly století, v níž se koná hlavní sobotní program. Bližší informace dostanete během června e-mailem. Doprava není zahrnuta v poplatku, ale v úvahu připadá domluva a zorganizování společné cesty (viz webové stránky uvedené výše s kompletními informacemi k Setkání). Kontakt na koordinátory Českobratrské církve evangelické: ekumena@e-cirkev.cz, telefonicky na 224 999 215.

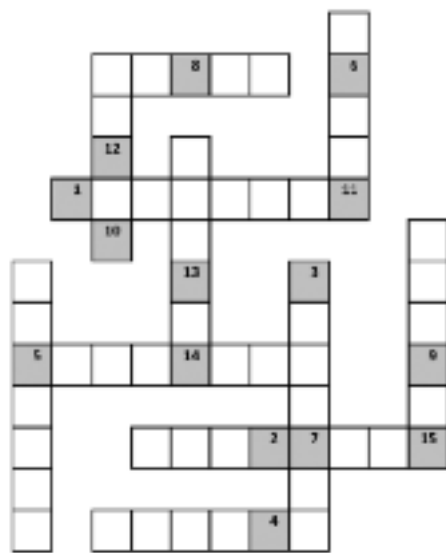
Martina Viktorie Kopecká

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O ODPLATĚ A LÁSCE K NEPŘÁTELŮM

Vpisujte do tabulky slova podle počtu jejich písmen – shora dolů a zleva doprava.

8 písmen: modlitba, nenávisť, nepřítel

7 písmen: donutit, milovat

6 písmen: bližní, slyšet, soudit

5 písmen: láska, pokoj, prosí

(Řešení z minulého čísla: Dohodni se se svým protivníkem včas.)

Jana Krajčířiková

